

ת"פ 38805/04/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 38805-04-19 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

בפני	כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	פלוני (עציר)

החלטה (עיון חוזר)

1. הנאשם, המצוי במעצר בית מלא בבית הוריו שבעפולה, בהשגחתן לסירוגין של אמו ושל משמורנית נוספת, מבקש לעיין מחדש בתנאי השחרור, ולהורות על ביטול מעצר הבית.

2. ביום 15/5/19 הודה הנאשם והורשע בעבירת איומים שיוחסה לו בכתב האישום. מדובר באיום טלפוני על פקידת סעד לחוק הנוער מלשכת הרווחה בעפולה, אשר טיפלה מתוקף תפקידה בילדיו של הנאשם.

הנאשם הורשע בכך שביום 15/4/19, במהלך שיחת טלפון עם פקידת הסעד בנוגע לילדיו של הנאשם, איים הנאשם כי ירצח את ילדיו ויתאבד, אף הוסיף כי "יקח את הילדים לקבר אתו" וכי: "הכתובת על הקיר".

סוכם בין הצדדים כי יערך תסקיר טרם הטיעונים לעונש, והצדדים יטענו באופן חופשי. ישיבת הטיעונים לעונש נקבעה ליום 6/9/19.

3. ביום ההודעה על הסדר הטיעון ומתן הכרעת הדין, ביקש בא כוחו של הנאשם, כאמור, לבטל את המעצר הביתי, או למצער לצמצמו. הסנגור טען כי עילת המעצר מצטמצמת נוכח ההודאה וההרשעה, שכן אין עוד חשש לכל השפעה על עדים. נטען כי ביהמ"ש לענייני משפחה אישר בימים האחרונים כי הסדרי הראייה של הנאשם עם ילדיו יחודשו, וכי בכך יש השלכה על אומדן המסוכנות.

הסנגור טען עוד כי הנאשם הביע חרטה מיידית על האיום שהשמיע באזני פקידת הסעד, וכי שלח לה עוד ביום ביצוע העבירה מסרון של התנצלות. נטען כי הנאשם אינו עובד בשל מעצר הבית, וכי מצבו הכלכלי הקשה מחייב ליתן לו הזדמנות להתפרנס כעצמאי.

4. ביום 20/5/19, הוסיף הסנגור והגיש טיעונים משלימים בכתב. בטיעונים הכתובים צוין כי בהחלטת השחרור, שבה נקבעו התנאים, מראש לא הוגבלו מפגשיו של המשיב עם ילדיו, וכי תנאי השחרור הושתו בהסכמת הצדדים, כשהמאשימה הייתה ערה לכל השיקולים, לרבות עניין טובת הילדים. נטען כי לא מדובר באיומים חמורים וקונקרטיים, כי אם בהבעת תסכול ומפח נפש בעידנא דריתחא בשעת מצוקה. עוד נטען כי פקידת הסעד היא זו

שהתקשרה אל הנאשם, ועודדה אותו לפרוק אשר על לבו, וכי הנאשם, תוך זמן קצר, הבין את הפסול במעשיו ושלח למתלוננת הודעת התנצלות.

הסנגור הפנה למספר החלטות (בש"פ 749/19 פלוני נ' מדינת ישראל (4.2.19), בש"פ 2551/19 מאיר נחמני נ' מדינת ישראל (8.4.19), ות"פ (ת"א) 22881-11-18 מדינת ישראל נ' פלוני (30.4.19)), בהן נדונו דברים שהושמעו כלפי גורמי טיפול, ובתוכם כלולים נוסחי איום על צדדים שלישיים. בהחלטות אלה נקבע, על פי הטענה, כי איומים על גורם טיפולי, מאופיינים במצוקה וב"שחרור קיטור", ונעדרים מטבעם יסוד נפשי מיוחד של כוונה להפחיד או להקניט.

5. ב"כ המאשימה התנגדה לבקשה. נטען כי חלף זמן קצר בלבד מאז ביצע הנאשם את העבירה, כחודש ימים, וכי הודאתו בביצועה איננה מאיינת את מסוכנותו. צוין כי נגד הנאשם מתנהל תיק פלילי נוסף, בגין אירוע קודם אך רלוונטי, שיש גם בו כדי להצביע על מסוכנות.

6. לשם הכרעה בבקשה קבלתי לעיוני את תיק החקירה הנוכחי, וכן תיק חקירה וכתב אישום נוסף, בתיק פלילי נוסף המתנהל נגד הנאשם בבית משפט זה, אליו התייחסה ב"כ המאשימה בטיעוניה. יובהר, כי נוכח מתן הכרעת הדין, מצאתי כי נכון לטפל בענייני הגבלות השחרור במסגרת התיק הפלילי, ולא בתיק המעצר המקביל, והצדדים הסכימו על כך.

7. לאחר שעיינתי בחומר החקירה, ובשים לב לטענות הצדדים, מצאתי כי בשלב זה אין מנוס מהזמנת תסקיר מעצר לבחינת מידת מסוכנותו של המשיב ככלל, וכלפי ילדיו ואמם בפרט, בטרם ניתן יהיה להיענות לבקשתו להסיר כמעט כל מגבלה על חירותו. יחד עם זאת, שוכנעתי כי כבר כעת ניתן לאפשר לנאשם "חלונות אוורור" יומיים בהשגחת משמורן, כשהמשמורנית המרכזית הנה אמו של הנאשם.

אבהיר להלן את החלטתי.

8. העבירה בוצעה ביום 14/4/19, לפני **כחודש ושבוע בלבד**, והנאשם שוחרר ממעצרו, בהסכמת הצדדים ובהמלצת ביהמ"ש, כבר ביום 18/4/19. בימים שבתווק, בין ביצוע העבירה לבין השחרור, נעצר הנאשם, נחקר, הוגשו נגדו כתב אישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים, ולבסוף הוא שוחרר בתנאים בהסכמה כאמור. כעת, השתנו הנסיבות רק בכך שהנאשם הודה במיוחס לו וקיבל אחריות על מעשיו, ובכך בלבד. אמנם מדובר בעובדה המפחיתה מסוכנות במידת מה, אבל בנסיבות הנוכחיות אין בה די כדי להצביע על שינוי משמעותי בנקודת האיזון בין חירותו ובין הצורך לאיין את מסוכנותו, בפרט בטווח הזמן הקצר שחלף מאז בוצעה העבירה בה הודה והורשע.

9. עיינתי בפסיקה אליה הפנה הסנגור. פסיקה זו מתמקדת בשאלת האשמה, או בהתאמה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה, במקרים בהם נשמעים דברי איום באזני גורם טיפולי, שתכנן הנו כוונתו של הדובר לפגוע בעצמו או בקרוביו.

בבש"פ 749/19 פלוגי לעיל דובר בדברים שהושמעו באזני גורמי טיפול בריאות הנפש, במסגרת אשפוז. בבש"פ 2551/91 נחמני דובר באיומים שהושמעו ע"י אסיר באזני עו"ס הכלא, ות"פ (ת"א) 22881-11-18 הנ"ל, עסק בדברים שהושמעו בשיחת טלפון עם מוקדן של עמותת ער"ן, עמותה לעזרה נפשית. החלטות אלה עוסקות בגבול המשתרע בין ביטוי מצוקה בפני גורם טיפולי ובין השמעת איומים המקיימים את היסוד הנפשי הנדרש בעבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין. אולם, המקרה דנן שונה מאותם מקרים בהם הושמעו דברים בפני גורמי טיפול נפשיים, שכן עו"ס לחוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך-1960, הנה גורם מוסמך על-פי דין, המשמש זרועו הארוכה של בית-המשפט להשגחה, ולבחינת מצבם וצרכיהם של קטינים, עם סמכויות וחובות דיווח על-פי דין.

עו"ס לחוק הנוער איננו "גורם טיפולי" ביחס לנאשם שלפניו, בפניו יש לגיטימציה "לשחרר קיטור" ולבטא מצפונות הלב באופן חפשי. בכל מקרה, בהתאם לאותה פסיקה, אמירת הדברים בפני גורם מטפל ממילא אינה מקנה "פטור אוטומטי" מתחולת עבירת האיומים (בש"פ 749/19, בפסקה 16).

10. יחד עם זאת, רוח הדברים באותן החלטות, נלקחת בחשבון. אין להוציא מכלל אפשרות כי הנאשם, באותה שיחה עם העובדת הסוציאלית, נקט בלשון הקשה שבה בחר כדרך "לשחרר קיטור", מבלי שהייתה כוונה בידו לפגוע בפועל בילדיו או בעצמו. ואולם, מאידך, אין להתעלם מאפשרות אחרת, ולפיה מצוקתו של הנאשם, שהובילה אותו להתבטאות אלימה וקשה, עלולה להובילו חלילה להוצאת האיום לפועל, ודי אם ניזכר, בעניין זה, במקרים קשים מנשוא, בהם נגדעו חייהם של ילדים על ידי הורה, על רקע מצוקה וסכסוך זוגי.

11. מעיון בחומר החקירה, עולה כי גם במקרה זה, הרקע הנו סכסוך חריף בין הנאשם לבין בת זוגו לשעבר. המתלוננת, פקידת הסעד, מסרה בחקירתה כי התרשמה לגבי הנאשם כי הוא טעון כעוס ומוצף, וכי הוא מונע מתחושות קשות כלפי בת זוגו. מדובר ברקע אשר קיומו מגביר מסוכנות ברמה מוחשית ביותר, בנסיבות העניין.

עוד צוין כי מצבו הכלכלי של הנאשם קשה ביותר, וכי לכך השלכה על הלך רוחו ועל תחושת הייאוש בה הנאשם שרוי, ובנוסף, כי אין זו הפעם הראשונה בה עלו חששות כי הנאשם יפגע בייאושו בילדיו, וכי הנאשם התבטא באופן דומה בעבר, והדבר טופל על ידי גורמי הטיפול.

לצד האמור לעיל, וכגורם ממתן, יש לציין כי הנאשם התנצל על אמירותיו, וכי הובאה ההערכה הברורה שהוא אוהב את ילדיו ומסור להם.

12. מחקירת הנאשם במשטרה, עולה כי בינו לבין בת זוגו לשעבר מטענים קשים ובלתי פתורים. הנאשם רואה בבת הזוג אחראית להתדרדרותו הכלכלית, ומאשים אותה בפגיעה בו במישורים שונים. מבלי לפרט, אציין כי הלך רוח זה של הנאשם מצביע על מצבו הרגשי הסוער, על תסכול עמוק לגבי מצבו, ועל נימה מדאיגה של ייאוש. הנאשם הביע בדבריו אהבה עמוקה ודאגה לשני בניו, ילדים בגיל בית ספר יסודי ובגיל גן, וטען כי אמם מזניחה אותם, וכי הם נתונים בסבל בשל מצבם.

13. מתיק החקירה הנוסף שהובא לעיוני לבקשתי, עולה כי קיימות ראיות לכאורה כי כעשרה חודשים לפני ביצוע העבירה בתיק הנוכחי, הנאשם איים על בת זוגו במסרונים בהם מלל חריף ובוטה ביותר, בין היתר איים להרגה ולפגוע בה באלימות. נגד הנאשם הוגש כתב אישום בת"פ 19-04-14662. גם עיון בתיק הנוסף מלמד על מסוכנותו של הנאשם על רקע של מערכת יחסים טעונה מאד עם אם ילדיו. אמנם בתיק הנוסף לא הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים, אך עיון בחומר כולו, מביא למסקנה כי בנאשם אכן מתקיימת מידה לא מבוטלת של מסוכנות.

14. הנאשם נטול עבר פלילי. כאמור, חומר החקירה מלמד על כך שהנאשם הנו אב פעיל ואוהב לילדיו הפעוטים. ואולם, היעדר רקע פלילי ואלים, ואף תפקוד הורי חיובי, אינם ערובה לשלומם של הילדים במקרה זה. מסקנה זו נובעת מהאיום המפורש שהשמיע הנאשם לפגוע בילדיו, ומההערכה כי הוא מצוי, כפי שתואר, במצב רגשי סוער ובלתי יציב.

15. לאחרונה, ביום 13/5/19, הוסכם כי הנאשם ישוב ויפגוש את ילדיו, לאחר שהסדרי הראייה נפסקו, כנראה עקב מעצרו ואישומו. ביהמ"ש לענייני משפחה אישר מפגשים במשורה - בבית הסבתא, אמו של הנאשם, שבו הוא שוהה במעצר בית, ובנוכחות הסבתא בלבד.

16. צעד זה של התרת מפגשים הנו צעד חיובי וזהיר, אשר אין בו כדי להסיט את נקודת האיזון לעבר הסרת כלל ההגבלות מעל הנאשם, בשלב זה. יש לציין כי הילדים ואמם אף הם מתגוררים כמו הנאשם בעפולה, ויש להביא נתון זה בחשבון שעה שנשקלת בקשה לביטול ההגבלות.

17. בנסיבות, מצאתי כי נדרש מעצר בית לשם הגנה ולשם פיקוח, ולא ניתן כעת, זמן כה קצר לאחר ביצוע העבירה, שחרור מן המעצר, וההרשעה בדיון, לוותר כליל על הגבלה זו.

כן בתיק טרם נערך תסקיר, ומצאתי כי הוא נחוץ ביותר בבואי לשקול בקשה לשינוי תנאי השחרור.

18. אם כן, אני מורה לשרות המבחן לסקור את נסיבותיו של הנאשם ולבחון את מידת מסוכנותו, בכלל ובפרט ביחס לילדיו ולאמם. ראוי להיוועץ ברשויות הסעד ובמתלוננת, פקידת הסעד. התסקיר יכלול המלצה לגבי תנאי השחרור.

19. כאמור, החלטתי להקל עם הנאשם מעט ולאפשר לו "חלון אוורור" יומי ומוגבל בהשגחה. הנאשם רשאי לצאת לחלון אוורור בימים א' עד שבת בשעות 10:00 עד 11:30, ובלבד שילווה כל העת במשמורן.

מובהר כי הסדרי ראייה יחולו רק על פי התנאים שייקבעו בביהמ"ש לענייני משפחה הדן בעניין, ואין בהחלטה זו כדי לשנות או לסטות מהם.

נקבע לקבלת תסקיר מעצר ולדין ליום 2/7/2019 שעה 12:00.

המזכירות תודיע לשרות המבחן.

ניתנה היום, י"ז אייר תשע"ט, 22 מאי 2019, במעמד הצדדים.